

Setmana dels barbuts

13:37 h [Pare]

Baixen els esglaons en silenci, cada setmana més lentament. Un exèrcit dalinià de crosses marca el pas, anuncia l'arribada.

- Doncs au, ia'ú tenim passat.
- Gafet a mi. Ves si cauràs tan valente.
- Ca, done!

Passa el mossèn a una velocitat considerable, al poble del costat l'esperen. Tanca la porta darrere seu amb aquella clau que totes posaven als seus nens al clatell quan els sortia sang del nas per Setmana Santa. De nervis i cansament. Qui ho diria ara, amb prou feines treuen el "Sant Cristu gros", la Mare de Déu sempre.

- Deu siau! Guardeu-vos del fred!

La setmana serà indecisa, tremolosa, gris. Setmana dels barbuts. Van baixant en un parell o tres de comitives agafades de bracet o amb una autonomia cedida per un bastó de poder i submissió.

- Queix capellà animori. Veix què costi ser carinyós.
- Ja'ú pots ben dir. Quell pàjaru de Reus futíi un pusat que ja'm diràs.

Com diuen elles, el panorama cada vegada "fa més pene". Parroquians i parròquies cada diumenge menys concorreguts: safata en crisi, goteres en auge. Dues estufetes de butà pretenen donar caliu a aquesta casa tan gran i freda. Però ella els dóna tot el que necessiten per no fallar-li: fe. La van coronar i li van rentar el vestit amb una petita donació de l'Ajuntament. N'estan molt.

- Au Pepite, que ja deus ve fet ranxo pel personal.
- Ah, no, no. Una mique d'olle barrejada i ans quatri patatis i aulivis.

Totes pensen en el dinar, no en la gana, que no "apreta gaire", sinó en tenir-lo a punt a l'hora, ni que els "homins" ja no hagin d'anar a treballar, o senzillament, ja no hi siguin. Ja el tenen fet i refet totes, l'han deixat sobre l'estufa perquè es conservi. Estovalles de diumenge, coberts bons. Dia de festa.

A mesura que caminen, l'exèrcit es dispersa. Cada una al seu portal flanquejat amb un parell de geranis a banda i banda que són "gitanos" i aguanten tot l'hivern. I és que aquest fred tot ho mata.

19:05 h [Fill]

S'han tornat a reunir cap allà a les cinc. Algunes han estat de sort i altres no. La fortuna era compartir taula, dinar, ser àvies. Han arribat a casa i s'han tret la roba dels diumenges que es posen i renten ben poc perquè no es faci malbé. S'han lligat al davantal, algun de molt vell i ple de sorgits i vores descosides. I a la feina. Ella va al seu pas, parant taula fins que la té tota llesta. Estovalles i tovallons de diumenge, també. Tanca els llums per no gastar i espera. S'adorm. Es desperta al cap d'una estona; telèfon.

- Qui demani?... Ah, buenu... No, no passi re. Un altri dia truqueu abans...
Not preocupis... Sí, feu-li vahus... Au, records, dios.

Un imprevist. Escudella freda per quatre. El nen se'ls ha posat malalt. Aquelles febrades que els fan estirar, que són salut. No havien recordat avisar-la abans. No li cap més "fato" al congelador; haurà de repetir menú uns quants dies. No hi ha hagut sort.

Acaba de rentar els plats i pensa a quedar-se a casa. Però, renoi, quines tardes més llargues les de gener, i això que ja clareja una mica. Així que un cop té la cuina enllestida es torna a posar la roba dels diumenges i cap a la trobada. Moltes vegades surt de casa sense bastó i a poc més de deu metres ha de fer mitja volta perquè el genoll li notifica l'oblit. Al principi li feia recança portar-lo pel poble, només quan anava a foravila era un aliat potencial. Però ara ja no hi pot fer res.

A la sala principal del casal ja hi són quasi totes. Es treu la jaqueta, sempre vigilant que no li caigui l'agulla de pit que li va regalar el seu difunt. Fet i fet, mira la taula rectangular i tot són dones. La majoria, com ella, vídues de fa anys. La seva jove, amb idees de ciutat, li diu que les dones són més fortes, que viuen més anys tot i treballar i portar la casa, que una dona sola pot tirar endavant però que un home sol no se sap fer ni un ou ferrat. Per això no deix que li tregui el plat de la taula al petitot. Però ves, ella xarra i no va veure el seu

difunt en vida, que treballava eh, i molt. Fins i tot algun diumenge havia d'anar al tros també.

Passen la tarda fent bingos a deu cèntims, un tallat de la màquina amb sacarina, els homes a la taula rodona jugant a la botifarra en silenci absolut. I així fins que els fanals del carrer fan pampallugues i s'espanten tots i totes per si no poden tornar a casa. "A retiru".

23:41 h [Esperit Sant]

Des del llit estant pensa que cada vegada té l'estómac més delicat. Tot i sopar dues peces de fruita, se'l nota ressentit. Tanca el llum. "... Amen. Jau sabeu que io sóc de bone mene; pro ves, m'ha dolgut que no vinguessin. Jo sempri us demano salut pel cilindrongu i els donu quatri rals quan me'ls demanin. Pro, ves, sembli que no'u vegin... l'quet ginoll que em cursequi; bon sinyo, no dixeu que no pugui caminar c'aqueste case té moltis escalis. Qui m'hagués dit que no podrie pujar a lis golfllis.. Deuin ser plenis de pols. Ai Déu meu sinyo... Tota la vide fregant de ginolls, nant a'spurgar per quatri durus i cunyant per tothom i ara amb prou fenya em puc aixecar. Tot lu sant die sole a casa, en aqueste gole de llop. Case de pobris, i això que em deïi la Mame, "Calle desgraciade! Que n'hi ha molts que ni case tenin!". Però vès, si estés més acompanyade... O poguessim sortir més del cau, però clar, on he d'anar entre setmana... Al carrer, fred, al bar i al casal, tot homins. Conta què dirïin... Ai! Si no ai tret res del congelador per demà! Ah no, que encare tinc escudella... Buenu, no-res, demà sirà un altri dia."